

Naast een eigen melkfabriek heeft de familie Ambrosi in het Italiaanse Castenedolo een melkveebedrijf met 340 koeien. Met het oog op de verwerking tot de lokale Grana Padano kaas streeft bedrijfsleider Stefano Zappa naar een torenhoog productieniveau.

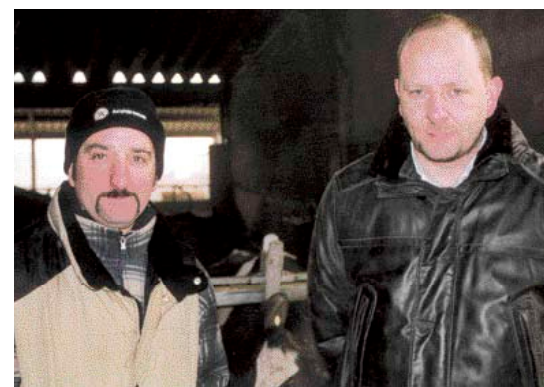

Italië

Een dikke mist omhult het Valbonabedrijf in het Italiaanse Castenedolo. Hoewel de koude vochtige lucht alles verhult, gonst het van de bedrijvigheid op de melkveelocatie van de familie Ambrosi. Terwijl één man het voeren voor zijn rekening neemt, zijn twee andere collega's in de weer met het verschonen van de ligboxen en de verzorging van de kalveren. De bedrijfsvoering is strak georganiseerd. 'Maar dat moet ook', benadrukt manager Stefano Zappa. Behalve het Valbonabedrijf met 340 melkkoeien en evenveel stuks jongvee heeft Zappa ook de verantwoordelijkheid over zestig hectare en een bedrijf met achtduizend vleesvarkens. Het dagelijks management op het melkveebedrijf neemt Giancarlo Gussago waar. 'Eén medewerker is voltijds met het voeren van de koeien bezig. Voeren is belangrijk. Een goed rantsoen is de basis voor wie veel wil melken.'

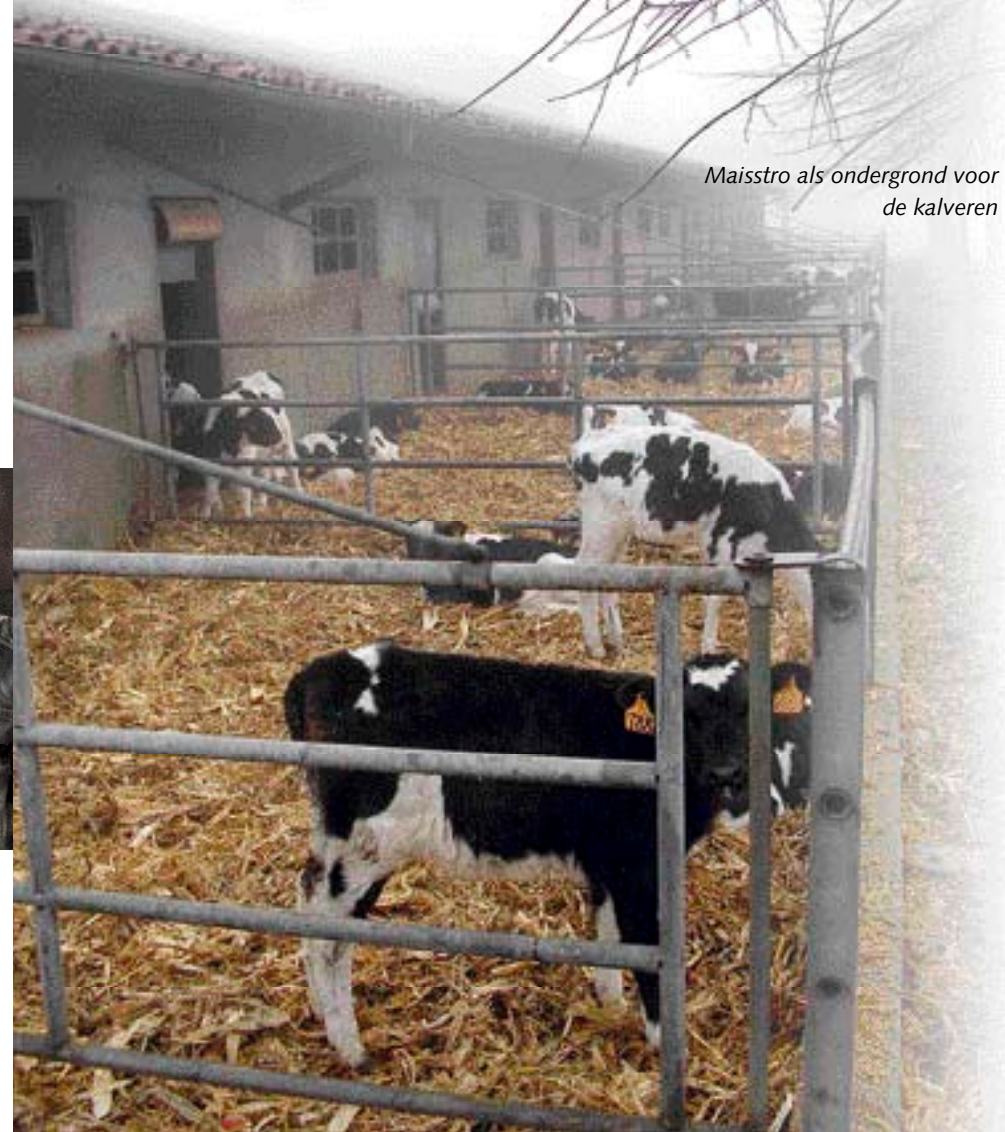
Grana Padano-eisen

Omdat de familie Ambrosi in de melkverwerkende industrie actief is, ligt de nadruk bij het bedrijf op massale productie. De vijf lactatiegroepen krijgen twee verschillende rantsoenen naargelang het productieniveau. Graskuil komt er niet aan te pas. Zappa verklaart: 'De productie van de Grana Padano kaas laat geen graskuil toe in het rantsoen van de koeien.' Mais vormt het hoofdbestanddeel van het gemengde voer naast bijproducten als soja, perspulp, katoenzaadschroot en maismeel. Hooi, luzerne en stro brengen meer structuur aan. Een individuele krachtvoergif is niet aan de orde. In de zomer neemt de energieconcentratie van het rantsoen nog verder toe door een verhoging van het aandeel enkelvoudige krachtvoergroestoffen. 'Door de hitte nemen de koeien in die periode veel minder voer op. Een meer geconcentreerd

Giancarlo Gussago en Stefano Zappa: 'Efficiëntie, daar draait het om'

rantsoen helpt productieverlies voorkomen. Nu melken we gemiddeld richting 35 liter. Als je niet oppast daalt dit op warme dagen met meer dan 25 procent.' Dat de melkgif op Valbona amper onder de hitte lijdt, komt uit de kengetallen

Maisstro als ondergrond voor de kalveren

Het gaat ook niet om gewoon stro, maar om stro dat nog eens extra goed ontsmet is.' Met uitzondering van de jongste groep hebben de kalveren geen stro in hun boxen. 'Het strooiselmateriaal daar bestaat uit restproducten van de dorsmaais. Dat materiaal hebben we toch, dus kunnen we het net zo goed gebruiken.' De oorflappen van de rondartelende kalveren vermelden zorgvuldig de namen van de vaders. Dochters van Paonie, Fancy, Lheros, Shottle, Ray en Forbidden bevolken de kalverhokken, terwijl zich onder de oudere generaties nakomelingen van onder meer Britt, Capri, Zidane, Iron en Mtoto bevinden. De ijver voor een hogere productie komt opnieuw naar voren bij de vraag naar het fokdoel. 'We willen zo veel mogelijk melk en kilo's eiwit met zo min mogelijk koeien. Ons hoofddoel is productie. En efficiëntie, daar draait het om.'

Hoog afvoerpercentage

De hoge eisen voor de productie hebben ook gevolgen voor het afvoerbeleid. Met bijna 33 procent ligt het afvoerpercentage aan de hoge kant. 'Vroeger hielden we altijd alle vaarskalveren aan', begint Zappa uit te leggen. 'Omdat we er vaak te veel hadden, verkochten we drachtige pinken of pas gekalfde vaarzen. Nu houden we genoeg vaarskalveren voor een vervanging van 35 procent.' Zappa is zich ervan bewust dat het cijfer aan de hoge kant ligt. 'We halen een gemiddelde van 2,5 tot 3 lactaties per koe', analyseert de bedrijfsleider de cijfers nuchter. De score ligt onder het landelijk gemiddelde. 'We kiezen bewust voor een gemiddeld jonge veestapel. Door met jonge dieren te werken en ruim in vervanging te voorzien, kunnen we beter inspelen op tijden waarop ineens meer koeien afgevoerd moeten worden.' Niet alle afgevoerde dieren vertrekken ook echt voor de slacht. Sommige vaarzen gaan na de eerste lactatie naar andere bedrijven om daar hun melkleven voort te zetten. 'Het leeuwendeel van de melkveehouders hier kiest voor melkkoeien en houdt amper jongvee aan. In Italië is daardoor onvoldoende vervangingsvee voorhanden.' Het ruime aantal vaarzen ziet Zappa vooral als een buffer. 'Daarmee spelen we op veilig. Als er problemen opduiken, hebben we tenminste vervangingsvee uit eigen stal.'

Annelies Debergh

Stefano Zappa: 'We willen zo veel mogelijk melk met zo we inig mogelijk koeien'

Valbona op volle kracht

Vijf lactatiegroepen met twee verschillende rantsoenen op Valbona

programma ook de melkkwaliteit en het productieniveau onder de loep. Zappa zweert bij de externe gegevensverwerking. 'Daardoor vermijden we bedrijfsblindheid en blijven we alert op de resultaten van het bedrijf. Advies van buiten levert een beter inzicht in je eigen bedrijf.'

Zo veel mogelijk melk

Vanwege de zelfverwerking is melkkwaliteit een belangrijk aandachtspunt. 'De melk moet van een onberispelijke kwaliteit zijn voor een goede verwerking tot kaas en andere producten', stelt Zappa streng. Hij wijst naar problemen met celgetal. 'Hier geldt meteen een drastische aanpak. Toen we twee jaar geleden celgetalproblemen kregen, hebben we niet alleen de boxbedekking, maar meteen ook de afmetingen van de boxen beter op de koeien aangepast om bevuilding van de ligplaatsen tegen te gaan.' De keuze voor stro als ondergrond klinkt in geval van het broeierige klimaat vreemd in de oren. Maar Zappa weerlegt de twijfel. 'De boxen worden elke dag twee keer gereinigd en de medewerkers verversen het gehakselde stro elke week.

voor gemiddelde jaarproductie naar voren. Het cijfer loopt op tot 11.000 kg melk met 3,60% vet en 3,30% eiwit. 'Om dat productieniveau vast te houden moeten we ook voldoende aandacht besteden aan de verkoeling van de koeien.' Zappa verklaart hiermee de grote ventilatoren in de stal. De combinatie van hoge temperaturen met de hoge luchtvochtigheidsgraad maakt het beheersen van de hitte extra moeilijk. 'Vooral voor de vruchtbaarheid heeft die gevolgen. In de zomer praat je al snel over 2,8 inseminaties per dracht.' Om de vruchtbaarheidscijfers zo veel mogelijk in de hand te houden, koos de familie Ambrosi voor bedrijfsbegeleiding. Behalve de vruchtbaarheid neemt het